

HIRDETMÉNYEK.

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szerkesztését illető minden közlemények ide intézendők.

Fontosabb levelek csak ismert kazetól foglaltatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Table with subscription rates: Helyben házhoz hordva vagy vidéki postán küllve. Egész évre, Félévre, Negyedévre, Egy hónapra.

Hirdetési díj:

Or-hasáhsopitator egyszeri beiktatásért 6k. Helygdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyilttór 4 hasáhsopitatorát 20 kr. Hirdetést vagy reolamot magában foglaltdoneg sora 50 krajóár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szerda, Március 6

47. szám

A véderőjavaslati vita külföldi világitásban.

A magyarországi események hosszú idő óta nem költöttek fel annyira a külföldi figyelmét, mint ez idő szerint. A Spree és a Neva, a Szajna és a Themse mellett a véderőjavaslat fölötti vitát, az azzal kapcsolatos eseményeket élénk érdeklődéssel kísérik a politikai körök. A mit fontosabb tárgyak körül forgott parlamenti viták nem eredményeztek, azt a véderőjavaslat által támasztott vihar meghozta: — Magyarország állandó anyagot szolgáltat az európai sajtónak, publicistikai megbeszélésre.

Nem akarjuk foglalkoztatni azon nem épen hízeg kritikával, melyet a parlamenti „scenákról” olvasunk különböző külföldi lapokban. El kellett készülnie lennünk arra, hogy a tisztelt ház turbulens elemei által rendezett jelenetek ki fognak aknáztatni ellenünk. Ugyanazon jóakaróink, kik, ha Magyarországról van szó, a szunyogból elefantot tudnak csinálni, ez egyszer nem szorultak nagyifásra.

Fontosabbak azonban ránk nézve a németországi kormánykörökhöz közel álló lapok véleményei a magyarországi helyzetről. Berlinben szembetűnő nyugtalansággal kísérik a Tisza-kormány ellen a magyar ellenzéki pártok által megindított dühös ostromot. Tartanak tőle, hogy a hadsereg ketté oszlására irányuló törekvés meggyöztítne a monarchia véderejét.

Bismarck herceg lapja, a „Nord. Allg. Zeitung” pedig, épen séggel a Derouléde-féle francia hazafias liga magyar utáztatának tervét is bevonja egész komolyan fejtegetéseinek körébe.

A németországi félhivatalos sajtó csak igazságot szolgáltat Tisza Kálmánnak, midőn mellette és politikája mellett hévvel lórándszát. Nem hiszik ugyan, hogy a mérsékelt ellenzék és a függet-

lenségi párt higgadtabb gondolkozású tagjai büneül róják fel a magyar kormányelnöknek, hogy a Németországgal való szövetségi viszony fűntartásának és ápolásának mindenkorra elő harciosa volt. Nem hiszik azt, mert a legnagyobb következetlenség hibájába esnének, ha kárhoztatnák a magyar kormányelnököt a politikájáért, holott nyiltan mindkét ellenzéki párt eddigelé mindenkor a szövetség hívének vallotta magát.

Valóban Tisza Kálmán sokat tett arra nézve, hogy Németország megbízék Magyarországának, mint szövetséges társának őszinteségében. Bismarck herceg tudja ezt. Nagyon érthető és természetes tehát, hogy lapjai sompóba lépnek ezidő szerint a magyar kormányelnök mellett, szemben azon viharral, mely ellene zúdult.

Mindazonáltal a berlini félhivatalos sajtó tulságosan feketén lát, ha a dualizmust és a német bírodalommal való szövetséget is fenyegetve látja a magyar parlamentben most lejátszódó események által. Mert eltekintve attól, hogy Tisza Kálmán pozíciója jelenleg erősebb mint valaha — épen a két ellenzék féktelen dühöngése bizonyítja ezt legjobban — még az ő visszalépésének esetére sem kerekedheték felül olyan áramlat, mely a dualizmust, avagy a németországi szövetséget fenyegethetné. E felől egészen nyugadtan alhatnak a német félhivatalosok. Nem lehet rá eset, hogy Magyarországon Pázmány Dénes kerüljön a miniszteri székbe. Kivüle pedig alig akadna a honatyák közt olyan csodálatos ember, aki exotikus gallérokon és tulságosan hegyes cipőkön kívül még Boulanger és Derouléde-t is bámulná.

Az a tudat, hogy a Németországgal való szövetség a legjobban felel meg Magyarország érdekében, szemben a francia orosz érdekezéssel: annyira elterjedt erős és meggyökerezett nálunk, hogy azon

semmiféle ellenzéki ostrom, kaczerkódás Franciaországgal, de még kormányválság sem változthatna semmit.

A királyi táblák decentralisatioja. Fabiny Teofil igazságügyminiszter hétón terjesztette a ház elé az 1885. III. törvényzikk módosításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint az 1885. III. törvényzikk 1. §-a akk p módosittatik, hogy az igazságügyminiszter a kir. ítélőtáblák szervezésére vonatkozó törvényjavaslatot legkésőbb 1890. évi márczius elsejéig, a kir. törvényszékek és járásbíróságok számának, székhelyeinek megállapításáról törvényjavaslatot pedig az ujonnan szervezett kir. ítélőtáblák megkezdésének napjától számítandó két év alatt terjeszse elő. A megokolásban egyebek közt ezeket mondja a miniszter: A felebbezési eljárás megállapítása polgári és bünyügyekben lényeges befolyással van a kir. táblák szervezésére nézve. Jüllehet a volt igazságügyminiszter alig remélhetné, hogy a törvényhozzás a négy évi időtartam alatt a bünyvádi eljárás és a polgári perrendtartás reformját keresztül fogja vinni, mindazáltal abból a feltetésből indult ki, hogy a bíróságok szervezésére vonatkozó javaslatok mindaddig be nem terjeszthetők, míg legalább a bünyvádi eljárás konkrét alakban a törvényhozzás elé nem kerül. A bünyvádi eljárásnak a volt miniszter megbízásából készült tervezetét már 1882-ben tették közzé, de a miniszter nem terjesztette a ház elé, mert nem tette azt magáévá. Neki (Fabiny miniszternek) hivatalba lépésekor tehát mindenekelőtt a bünyvádi eljárás elkészítéséről kellett gondoskodnia. Minthogy pedig a bünyvádi eljárás tervezete, a megokolásban felsorolt okoknál fogva csak a múlt év december 10-én volt beterjeszthető, a törvényhozzás indokoltan fogja találni, hogy a bírósági szervezetről szóló tervezetek ez időpont előtt nem voltak be nyújthatók. A miniszter ezután áttér annak megokolására, hogy miért nem terjesztette be a bünyvádi eljárás tervezetével egyidejűleg a bíróságok szervezésére vonatkozó tervezeteket is.

Országgyűlés.

Budapest, 1889. márc. 5.

A képviselőházat még mindig a védő- és a választás 24. és 25. szakaszainak tár-

vagy, két angyal atyja, a kinek életük a te életed. Férfim, drága férjem feleséged könyörg hozzád gyermekeid nevében ne hagyj el őket! Ha egy esdő nő szavai nem indítanak meg hallgass feleséged szavára, hallgass gyermekeid szavára. Gyermekeid nevében kérőd, feleséged, ne rohanj a halálba előlük. Ne tedd őket szerencsétlenekké. Tudod, hogy Aranyossy keze biztos golyója kész halál, tudod ő milyen híres lövő, tudod milyen gyilkos! Ne állj szembe egy gyilkossal. És te kinek olyan nyugodt vére, olyan tiszta lelked van, nem borzadnál meg bele, nem gyötörne, kinezna a lelkiismeret vádjá ha egy embernek gyilkosa lennél? Mond elbirnád azt viselni? — Hát még félted is a bizonytalantól, mint engem a bizonyos haláltól? Lelkiismeretemre apellálsz, hogy megrendíts, hogy gyöngének tegyél. Nem nem érzem magamat gyilkosnak, nem fog lelkiismeretem bántani. Az ő golyója biztosabb mint az enyém de az enyém még igazságosabb. Nem félek a vadtól, bátran nézek a halál szemébe, nem gyáván, kitarom neki keblemet, megmutatom szívemet, de fölkeresem az övét is és oda irányozom golyómat. Az övé biztosabb, az enyém igazságosabb. Nem félek a lelkiismeretemtől! — Ah, te igazságról beszélsz — mikor pogány játékról, modern gyilkolásról van szó. Hát maga ez a szabad emberölés igazság-e? Van igazság a földön, ha a sértés megtorlását a buta golyó teljesíti? Ha a bünyös vakmerően szegi az ártatlan keble ellen pisztolyt hogy a golyó szívébe furja magát — igazság-e? Igazság, hogy a bünyös megmenekül és az igaz vérebe tul? Az döntsön kinek a legbiztosabb a keze, merészebb a szeme tigrisebb a szíve, ha mindjárt vétkes is? Oh ez nem igazság! Ez igazság? ez czudarság, örültség! A vak sorsra bízni az igazságot — egy buta óndarabra! Oh ez kétségbejítő! — Ez iszonyu játéka a sorsnak; itt nem az igazság győz, itt a fátum titkos keze működik.

gyalása foglalkoztatja. A napirend előtt az elnök Csatar Zsigmond által Pulszky Károlyra nézve felhozott összeférhetlenségi esetet az összeférhetlenségi bizottság elé utasította. Török Zoltán, Szentiványi Árpád tegnapi vádjá ellenében kijelenté, hogy a szombati ülésben sem szóval, sem taglejtéssel az elnököt nem fenyegette.

Napirend tárgyaéhoz és pedig a szakaszok ellen Komlóssy Ferenc beszélt, antisemita excursiókkal, melyekre elnök azt jegyzé meg, hogy e vita 9-ik napján tán mégis csak vissza lehetne térni a tárgyaéhoz. Szólv fejtegetéseit ellen Tisza Lajos gróf személyes kérdésben felszólalva, előadja, hogy a közművelődési egyesületek congressusának elnöki minőségben s legutóbb a házban tartott beszédei közt a magyar nyelv tekintetében semmi elmentét nincs.

Fabiny igazságügyminiszter a grammatikai, tudományos és inductiv törvénymagyarazat segítségével tüzetesen és behatóan fejtekte ki azt a témát, hogy a szóban levő nyelvkérdés, az 1867. 12. t. cz 11. §-ában emittettek révén, a felség jogkörébe tartozik, majd Apponyival polemizálva, kimutatta, hogy ama régibb törvények, melyekre a nemes gróf hivatkozik, a miniszter és nem az ellenzék álláspontja mellett bizonyítanak, mert ama törvényekben, hol nyelvkérdésről van szó, nem az mondatik, hogy „a karok és rendek határozzák” ezt, vagy azt, hanem hogy ő felsége elrendeli ezt, vagy azt.

Helfi szavait a miniszterrel szemben kimagyarázván, 5 percznyi szünet után.

Asbóth János beszélt, tartalmas, figyelemmel hallgatott, néhol jóízűen humoros beszédben új érvekkel harcolva a javaslat mellett s bizonyította, hogy midőn a vezényletet a törvény a királyi felségjogai a közé sorozta, ebben impicite benne van a nyelvi rendelkezés is, mert a hadsereg nem néma emberekből áll. A második évi esetleges szolgálatot pedig a fenyegető külpolitika viszonyokkal igazolja. Asbóth élénk helyesléseket keltett beszéde után Komjáthy szónokolt hosszasan, abban leve gyönyörűséget, hogy oly állításokat tulajdonított a honvédelmi miniszternek, melyeket ez nem mondott, de melyeket a szónok mégis majdnem az egész magyar historia elmondásával azafelőni buzgólkodott. A tárgyalás alatti szakaszokról minél kevesebbet beszélt, ide vonatkozólag legelőbb annyit mondott, hogy a hadseregrez intézendő utasításban nem bizik s nem hiszi, hogy

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Tört sohajok.

I. Nem átkozlak meg, óh ne félj, ne... Ne aggaszson sorsomnak éje: S megtört esküd! — mint tört — szived felett Ne vilogtassa a lelkiismeret. Ne jusson el hozzád, hogy érted — Ki sorsom könyvét összetöpted — Örökre sírok... sírok egyre: S nincsen reményem, hogy feledje Lelkem vesztett fűvét, világit! Elszenderülő kinom! fölkiáltják Főnvirasztó emlékeim A felejtésnek éjeim... Oh rettentő, mit így eszmeleve látok. Elhal mégis jégajkamom az átok. — Mert átka nincsen, nincs, a ki szeret. Csak könnye multja romjai felett!

II. Ne bánthon az én szenvedésem, Te csak szeress, légy boldogabb; Szíved folyóján hó szerelmem Hadd menjen, mint tatóka hab... Az én sorsom: szenvedni tudni, Tied: örülni a világnak. Ne hallj meg hát, ha gyötörődésben Egő ajksim téged kiáltnak.

III. Mért látogatsz meg éjente, Másé vagy már, nem az enyém — Szívem zugán, mint zárda szente Gyász mezhen ül a bus romény. Mért hívod hát esábitó ajkkal Ismét ki a zajos világra: Nincs szárnya többé, hogy repüljön... Hiába minden már... hiába.

Mért látogatsz meg éjente, Másé vagy már, nem az enyém — Szívem kihalt, éj ül felette... Kirabolták, koldus szegény. Vagy tán azért jössz, hogy kacaghasss Koldussá lett lelkeim bajján? Nem volt elég még szenvedésem S fűjálmam érted, esáfi lány!?

IV.

Rád gondolk... Sőt az éj, dühös haragban Viaskodik a szélvész ablakommal, Betörni rajta nincsen ereje; Megfordul féktelen dühében S vágtat ki, a pusztákra — messze... Lelkem vele szögül... hajrá! előre! Porzik a hó szélj nyomonkban. A prédáját marazangoló vad Prészöngve néz farkas szemem velük... Oda, oda! — hajrá, előre! Faluvégén világos ablak! Belémarkol a szélvész fűszakajtja Örült kezével... fölriad a lány Kebléről kedvesének — hah! ki az? Gondolsz-e rám? ... Tóth József.

A rehabilitált asszony.

— Elbeszélés. — 13) Irta: Bizám Endre. (Folytatás.)

III. A gyémánt asszony

— Nem nem a mindenhatóra kérélek Jenő nem! Nem akarom hogy értem egy csepp véred is folyon, hogy egy karczolás esszen homlokodon. Nem nem akarom! Engem taposs agyon, löj agyon engem, én érdemlem a halált nom te. Löj agyon engem, tiszta lelkiismerettel beleegyezem, paraucsolom. — Szent, érintetlen vagyok mint a myrtus a menyasszony fejen, löj agyon engem és áldani fognak halálodokó ajksim csak te éj, csak te ne halj meg. — Nem áldás nekem az élet ha megölték boldogságomat. Haljon meg a ki meggyilkolta, vagy haljak meg én utána, de így nem akarok élni; boldogság nélkül kinszenvedés az élet. — Elfelejtéd, hogy nemesek egyedül tied az életed; gyermekeid is követelnék részt belőle. A te halárod az ő haláluk is. Atya

végrehajtasák. Szavait pedig fenyegetőleg egy történelmi példára való utalással zárta be, mely erősen kétségessé teszi a szónok biggadságát és mérsékletét. Végül a honvédelmi miniszter recitálta szavait Komjáthy val szemben s ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

Risziacs kormányra jutása német officiózusa jelentések szerint közvetlenül küszöbön áll. Milán király már napok óta alkudozik Risziacsessel s az alkudozások a „Nordd. Allg. Ztg.” és a „Kölnische Ztg.” legújabb jelentései szerint teljes sikerre vezettek. Abból hogy hogyan jelzik a német officiózusok a dolgot, határozottan azt kell következtetnünk, hogy ez uttal Risziacs teljes politikai megtéréséről van szó, Risziacs tudvalevőleg a szláv törökök egyik előharcosa s Ausztria-Magyarország konok ellensége volt. Most azonban arra nézve, hogy Szerbia viszonyait monarchiánkhöz érintetlenül hagyja, nagyon is komoly és megbízható kezességeket adhatott, különben a német officiózusok nem hirdették oly örömmel kormányra jutását s nem áltanák, hogy Risziacs „a királyhoz való teljes hűségét” vezeti majd az ügyeket. Ez annál szűkesebb, mert Szerbiában ugy látszik nagy dolgok vannak készülöben. A „Köln. Ztg.” azt is tudja, hogy Milán király már legközelebb kénytelen lesz egészségi tekintetéből „hosszabb időre visszavonulni a kormányügyektől.” Ez kissé titokzatosan hangzik. Külföldre vonul-e Milán király vagy otthon marad s Risziacs afféle regensi állásra nevezetik ki, azt a kölni lap nem részletezi.

Az olasz cabinetakítás műve közel áll a mego dásához. Határozottan állítják, hogy a kincstári tárczát Giolittinek ajánlotta föl, ki gondolkodási időt kért Seismit-Doda elfogadása a pénzügyi, Laeva a posta-és távírdügyi és az alkantó vasuti tárczát. Hír szerint Sainthon a tengerészeti, Finali a közmunkügyi és Dezza tábornok a hadügyi tárczát veszi át.

Orvosi kamarák.

(Folyt. és Vége)

A fentebb vázolt hatáskör által a kamarák azon kívánalmak, hogy az orvosok — mint olyanok — működését egymás között békés és tisztességes, a nagy közönségre nézve pedig hasznos és idővéssé tételét előmozdítsák, viszont szükséges, hogy az orvosok társadalmi helyzetét is emelni s kellően biztosítani képesek legyenek, ezért kell, hogy azok — tekintettel a területi és népességi viszonyokra — a különböző orvosi eljárásokra és az orvosi díjazás iránt is megállapodásra juthassanak, szabályokat alkothassanak s az ekként felmerült ügyekben is, mint az orvosok érdekeit védő és fenntartó testületek, a hatóságok által is előmértessenek s mint az illető hatóságok véleményező testületei szerepelhessenek.

2. Hogy az orvosi kamarák fontos feladataiknak jól megfelelhessenek, úgy létesítésük nem novelláris törvény vagy rendelet által érhető el, hanem aként és azon elvből kell kiindulnia, hogy ezen törvény, csak szervezők részét képezze az orvosokra, mint olyanokra vonatkozó hazai törvényeknek, hogy ekként egy és ugyanazon törvény szövegén az orvosok kötelességeiről, az ezek miként teljesítését ellenőrző kamarákról, és

sem más ténen összeköttetésben nincsenek, érdekeik és viszonyaik sok tekintetben különbözők, sőt akkor ellentétesek is lehetnek.

De nem is szükséges a kamaráknak ily nagy kiterjedést adni, ha ugyanis tekintetbe vesszük a fenálló s immár létjogosultságot nyert ügyvédi kamaráknak az országban felosztását, úgy találjuk, hogy a 28 kamara közül — bár ezek választmányukba 4 tisztviselőt, 8 választmányi és 4 póttagot küldenek ki, igen sok van olyan, mely az itt tervezett 240 tagszámmal nem bír s van több olyan, melynek tagjai száma csak 50—70 között váltakozik (Besztercebánya, Brassó, Gyulafehérvár, N-Szeben, Sopron stb.) pedig az ügyvédeknek sokkal több alkalmuk van arra, hogy még a távolabb lakók között is érintkezések történhessenek, mint az orvosoknál, a kik jörfőrmán a saját házhelyüket képező községre kénytelenek működési és ösmeretségi terület korlátozni.

Ezért ki kell mondani, hogy orvosi kamarák székelyül csak nagyobb, 20—30 orvossal bíró város szolgálhat és egy-egy kamara legfeljebb két nagyobb vagy 4 kisebb vármegyéből alakítandó, természetesen befooglalva ezekben és lehetőleg székelyül tűzve ki a kerületükön belüli eső nagyobb sz. kir. vagy törvényhatósági joggal bíró városokat is.

A fentebb elősorolt három fő szempont figyelembevételével szervezendő orvosi kamarákról remélhetjük jogosan, hogy a czélunk megfelelnek és a hozzájuk fűzhető igényeket kielégítendik s ez által az ország közegészségügyének, valamint az orvosi állás tekintélyének és az orvosi tudomány hazai irányban fejlődésének nagy szolgálatot teendének.

Ezeknek mellőzésével szervezett, — a javaslat értelmében alkotandó — kamarákról azonban csak terheink hasztalan szaporítását, s szabadságunk meddő feszélyezését remélvén: azoknak ilyen alakban létesítéséhez egyetünk a maga részéről segédkezelni nyújtani nem kíván.

A közgyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadja és a választmányt megbízza: hogy a magyar orvosok és természetvizsgálók egyetének állandó központi választmánya az egyet határozatáról, annak megküldése mellett, átiratban értesítsék, a társjegyleteknél pedig a határozat pártolás végett megküldessék.

Napi hírek.

Ünnepély a főiskolában. A főiskolai énekkar kegyes alapító Nagy József és Vecsey Imre emlékére szép ünnepélyt rendezett tegnap délután 4 órakor a kollégium imatermében. Az ünnepélyen a főiskolai kántus és zenekar működtek közre, a magyar irodalmi önképző társulat pedig szavalkat küldött ki. Az énekkar által előadott gyászének után nt. Balogh Ferenc hittanár, énekkari felügyelő mondott szép alkalmi beszédet. Jellemzete taláiban a dalt, a költészetet és rámutatott azon nagy hatásra, melyet a mi észak és nevei a nemzetekre gyakorolnak. Hazafias, meleg szavakkal fejezte be beszédét, köszönetet mondva a kegyes alapítók megjelent utódainak és áldva a szépérzékűről oly jeles példát adott néhai Nagy József és Vecsey Imre emlékére. Beszédet élték éljenzés kíséretében. Ezután Rossini „Othello”-jának nyitányát adta elő a zenekar szabatosan és művelveztet nyújtólag. Majd Langer Viktor „Szegegyen Margit” című zenésített balladáját énekelte az énekkar négy hangra. Boldisár Kálmán komoly

Különb van életünknek egy szakasza, mikor ezen a nyelven akár naposzat eludnánk beszélgetni így is; egy szó, egy hang nélkül, — kivált ha rajtunk állna kiválasztani a diszkuráló cimboráinkat!

Fülvéve, hogy semmi egyéb nyelven nem tudnánk beszélni, csak ezen: hát biz ennek megvolnának úgy a maga előnye, mint az árnyoldalai.

Előnye közé tartoznék pl. hogy a kinek szükségük volna rá, beszélhetnének zajtalanul. Ezt a nyelvet bizonyosan nem értenék már olyan alaposan a mamák, és a nagynénik, dacára, hogy valaha ők is elég folyékonyan érthettek és beszélhettek ezen a nyelven...

Elvégre is ez a nyelv s az ember anyvi ember számba megy, a hány nyelven beszélni tud!

A se megvetendő előnye lenne ennek, hogy így egyszerre meg lenne oldva minden nemzetiségi kérdés. A nyelvtanokat feltűzelnénk, az ellenségeinkkel kibékülnénk, mert nem kellene tanulnunk se muszául, se németül! Milyen könnyen lehetnének akkor a „freibilligós” a tisztvi vizsgát, — kivált ha olyan csinosabb a ma azon tisztok előtt kelene kolloquálni, a kik nem áhítóznak még valami nagyon a penzió után!...

Előnye lenne az is, hogy — mivel szemünk kettő van, nyelvünk pedig — hála istennek csak egy — az asszonyok gyorsabban elvégeznék a mondánivalóikat!

Vagy legalább egyszerűen kétfelét is beszélgethetnének, a mi megint forradalmat idézne elő az udvarlás és udvarolatás terén!

Több lenne a békesség, kevesebb a perpatvar, a menyiben az okosabb egyszerűen csak behunyná a szemét, — ha ugyan attól nem tartana, hogy azáltal nyakon találja ütni az a másik kevésbé okos, a kinek több lenne a hozzávaló esze!

(Folyt. köv.)

szavaltat Mácsai Sándor népdal egyvelegje követte előadva az énekkar által. A program második részében Erszild balladája következett vonós zenekar, melyet Mácsai Sándor vezérelte alatt a zenekar mutattott be. Ezután Szabolcska Mihály tartott rövid, de kitűnő szellemmel és finom humorral megírt mulattató felolvasást melyet tárczáiban ma kezdünk meg közele. „A csillagokról.” — A női szemek képezték tárgyát a kedves csevegésnek; elmondott itt a szerző sok szép és találat a szemekről. Felolvasásúrt zajosan megtapsolták. A következő dalt Petőfi „Faluvégén...” című költeménye volt Wusching által zenésítve. Az énekkar ezt is szépen adta elő. Vig szavaltat Szabolcska Imre tartott. Kétszer is megújították az ügyes szavaltót, ki mulattatóan és gyönyörűkötetűre szórakoztatta a közönséget. Még csárdásokat adott elő a zenekar és a szépen sikerült ünnepélyt a „Marsellaisé” zárta, melyet az énekkar énekel. Nagy szánu, főleg hölgyekből álló intelligens közönség halgatta végig az ünnepélyt, melynek sikerében Mácsai Sándor, az ének és zenekarok buzgó vezérért illeti első sorban az elismerés, ki valóban szorgalommal párosult szak-zerűséggel tanította be az egyes előadott darabokat. Az alapítványi összegek ez évi kamataiból több tagja az énekkarnak kisebb nagyobb összeget kapott ösztöndíjjal. Az ünnepély folyamán a jutalmazottak neveit is felolvasta az énekkari jegyző.

A debreczei lovaskaszaárnyak építése ügyében az utolsó, befejező tárgyalások kezdődtek meg azon a vegyes katonai és polgári bizottsági ülésén, melynek Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester ur az elnöke. Pár nap múlva, a meddig a városi főmérnök és egy katonai genie kiküldött több műszaki kérdés felett tanácskoznak, a bizottság ismét összefog ülni.

Sikkasztás és öngyilkosság. Derecskéről írják a nagyváradi „Szabadság”-nak febr. 23-diki kelettel — a következők eseményeket: Tegnap délután 3 és 4 óra között egy rémhir futott szét közösgünkben: J. Kiss Mihály közzám főbe lötte magát; a hir igaznak bizonyult. Az eset felvilágosítása végett megemlítjük, hogy a községi képviselő-testület a maga kebeléből Harangi Bálint elnöklele a't egy bizottságot küldött ki: Papp János, Herceg Sándor, Tóth Lajos, Arany Imre és helyi gyámpénztár vizsgálótára. A bizottság heteken keresztül kutatót, úgy a bevételt, mint a kiadást tételről-tételre megvizsgálta, a betáblázatlan kötvények tulajdonosait a közsé házáznál rendeltette tartozásaik elismerése végett. A bizottság az előjárásának, az előjáróság a szolgabíró hivatalnak a következő eredményt küldte be.

Az árvek követelése a kezelési főkönyv szerint 12.803 frt 68 kr. aletéti főkönyv szerint 2613 frt 65 kr, összesen 15.417 frt 33 kr; — Fedezet: készpénzben: 211 frt 30 kr, betáblázott kötvényekben; 7468 frt 86 kr, betáblázatlan kötvényekben; 2139 frt 03 kr. Hiány: 5598 frt 10 kr. A szolgabíró hivatal másnap az árvgáym hivatalos helyiségét zár alá vétette és a közzágmán minden ingóságait 1640 frt értékig lefoglaltatta, és ezen eljárását az alispáni hivatalnak bejelentette, mely feljelentést folytán Ragány, megyei számvevő ki is küldetett, ki Fráter Gyula szolgabíróval megjelenven a gyámi szobában Kiss Mihályért küldött,

ki azt üzen urat, e gy. De bizony jelent meg, goru utasítónal menjen jöjjenek egy s egy más Kiss Mihály jébol ekkor pohárral tölcsöt letette bájjába, homénés: miko

— Deb ezimű ujdon Debreczen valahára vá a mi laptár zottság hétfő viderőjavást hogy „a biz hogy tárgyb hívandó össze hogy Debrecs sága felirat abban kérel hogy a má nyében biz vizsga joga. tanácsot, ho hívasssék öss gyűlés is.” a valónak, l s-a szóba két tagja ö gyűlés öss zék vesszők bizalmasabb az ülésen. E hogy a re sűrgető véle még csak j t e t t ; ann és pénzügyi sának. Tény Debreczen rendkívüli csak azért, vesse B u d k a, Z o m példáját.

— Heri kávéházban testvérek ze

— Póit kir. város febr. 23-án délután tartó felolvasott s mesteri jelen ben ismertett tatott összes adatotát a büntetettét tolonozoltato nemek önálló el igazolvány ideiglenes ig. A katonai lé 1210 ember, 149 lóval, — val. Alami s ság által: 73 díj czimén 30 váltáságról 30 béérkez-tt 20 nyert 263 d

— A d Ujjfaluba ság áldozata lők elmentek egy más, 2 jukba. — M iskolából hazatódul füstöt szomszédok találták élet vesztette. A szóné égvé, sön hazafutó

— Egy rény feltétele velési és leve a szerkesztős

— Halm zó nyilatkozat A „Debreczei H.”-né aláírás melyben vala betűi alatt e ban hozott e vánsóság elé zasonnal öss közlemény ko nel kinyilatko mény írja h kozott mag 1889. Halm

— Hiva zsef főispán talt mekvizsg

— Kösz ipar és keres javára 10 fr Midőn ezt ny mulaszthatom

*) Felolvasott a Nagy József, Vecsey Imre kegyes alapítók emlékére tartott évfordulati ünnepélyen márcz. 5-én.

ki azt üzenté: — „tisztelem a tekintetes urat, egy fél óra múlva ott leszek.“ De bizony egy órány idő is elmúlt, mégsem jelent meg, ekkor Fráter Imre szolgabíró szigorú utasította a községi közeget, hogy azonnal menjen vissza, és ott ne hagyja, hanem jöjjenek együtt. A községi cseléd futva ment s egy másik társával együtt állítottak be Kiss Mihály közgyámhoz, ki a saját pinczéjéből ekkor hozott fel egy kancsó bort, egy pohárral töltött magának, azt megíván, a kancsót letette az asztalra, „kiment a másik szobájába, honnan pár perc múlva halott a dörönés: mikorra befutottak, már meg is halt.

— Debreczen — a 25. §. ellen. Ilyen ezimű udonságot közöl tegnap számában a „Debreczen“ nagy örömjongással. „Végre valahára városunk is ébredni kezd. — írja a mi lapársunk. — „A jog és pénzügyi bizottság hétfőn ülést tartván, szóba került a véderőjavaslát 25. §-a.“ Azt is írja a D-n, hogy „a bizottság egyhangúlag véleményezi, hogy tárgyban rendkívüli városi közgyűlés hívandó össze, még pedig csakis azon célból, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatósága feliratot intézzen az országgyűléshez s abban kérelmezze a 25. §. oly módosítását, hogy a magyarországi önkénteseknek törvényben biztosították a magyar nyelvű tisztviszsa joga. Felszólítja a bizottság a városi tanácsot, hogy a főispán által minél előbb hívassék össze ezen ügyben a rendkívüli közgyűlés is.“ Ez a hír csak annyiban felel meg a valónak, hogy a véderőtörvényjavaslát 25. §-a szóba került, s a jog és pénzügyi bizottság két tagja óhajtott az ad hoc rendkívüli közgyűlés összehívását. — Azonban az ellenzék vesszőparipájával szolgált és felelt csak bizalmasabb természetű eszmecsere fejlett ki az ülésen. Ezt bizonyítja azon körülmény, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívását sürgető vélemény, mely egyhangú nem is volt, még csak jegyzőkönyvbe se vették; annál kevésbé tekinthető az a jog- és pénzügyi bizottság hivatalos megállapodásának. Tény az, hogy ha a 25-ik §-ra nézve Debreczen város nyilatkozni fog, azt nem rendkívüli közgyűlésen teszi s bizonynyal csak azért, hogy Debreczen is melőbb kövesse Budapest, Szeged, Szabadka, Zombor s más nagy városok példáját.

— Heringestély. Ma este a „Hungária“ kávéházban heringestély tartatik a Magyaritestvérek zenekara közreműködése mellett.

— Polgármesteri jelentés. Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta meg márciusi ülését. Az ott felolvasott s február hónapról szóló polgármesteri jelentés főbb vonásaiban következőkben ismertetjük. A rendőrség által letartottat összesen 119 egyén, — ezek közül 17 átadottat a bíróságnak, a többi rendőri uton büntetett meg. A városról el- és keresztül toloncoltatott 43 csavargó. Különböző ipar-nemek önálló gyakorlására 18 egyén látott el igazolvánnyal. — munkakönyv 32 darab, ideiglenes igazolvány 4 darab adatott ki. — A katonai létszám volt: közös hadseregbeli 1210 ember, 500 lóval, — honvéd 385 ember, 149 lóval, — összesen: 1595 ember, 649 lóval. Allami ad' fejében befizetett a lakosság által: 71,195 frt 69/2 kr. hadmentességdíj ezimű befolyt 181 frt 39 kr. közmunkaváltásból 302 frt 90 kr. A községi bírósághoz beérkezett 282 ügy darab, melyből elintéztét nyert 263 db.

— A gondatlanság áldozata. Berettyó-Ujfaluában febr. 28-án délelőtt gondatlanság áldozata lett egy 5 éves fiúcska. A szülők elmentek a betűvárosba s az 5 éves fiút egy más, 2 éves gyermekkel bezárták szobájukba. — Midőn délelőtt az iskolás leány az iskolából hazajött, észrevette a szobából ki tuduló füstöt, de a fajveszélésre elő siető szomszédok már csak a 2 éves gyermeket találták életben, ki a sűrű füsttől eszméletlenül vesztette. A másik kis fiút egy szegletben széné égve, összezsugorodva találta. A későn hazafutott szülők fájdalma leírhatatlan.

— Egy intézeti könyvelő ajánlkozik szerezni feltételek mellett az estői órákra könyvelési és levelezői teendőkre, — értekezhetni a szerkesztőségél.

— Halmay Imre szinigazgató a következő nyilatkozat közlésére kért fel benünket: A „Debreczen“ f. hó 21-iki számában H. és H.-né aláírásával egy közlemény jelent meg, melyben valaki nevem és nőm nevének első betűi alatt ezáltalosan oly hangon és modorban hozott egy egészen magánügyet a nyilvánosság elé, mely egyenesen nyílt gondolkodással össze nem fér, s a nélkül, hogy a közlemény kuforrászat kutatni akarnám ezenel kinyilatkoztatom, hogy nevezett közlemény írója hivatalnal és ildomtalanul avatkozott magánügyeimbe. Eperjes márcz. 4. 1889. Halmay Imre szinigazgató.

— Hivatal-vizsgálás. Grf. Dégenfeld József főispán ma váratlanul több városi hivatal mekvizsgált.

— Köszönetnyilvánítás. A „debreczeni ipar és kereskedelmi bank“ ev. elemi iskolájának javára 10 főt volt szives adományozni. — Midőn ezt nyilvánosan is nyugtáztam, nem mulasztatom el a „debr. ip. és ker. bank“

tek. igazgatóságának ez adományért egyháziunk nevében legmelegebb köszönetemet nyilvánítani. Debreczen, 1889. márcz. 5. Materny Lajos ev. lelkész.

— Táncevizgató B. Ujfaluában. Kaptuk a következő meghívót: A berettyó ujfaluai önkéntes tűzoltó-egylet 1889. évi márczius hó 16-án a város háza nagy termében alaptökéje javára zártkörű tancevizgalmat rendez, melyre kívül eziműt urat és családját tisztelettel meghívja a parancsnokság. Beléptidij személyenként 50 kr. Csa ádjegy 1 frt. Kezdeté 7 órakor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtávyoztatnak. Mint levelezőnk írja e tancevizgalmat íránt egy B. Ujfaluában, mint környékén igen nagy az érdeklődés s minden valószínűség szerint egy erkölcsi mint anyagi tekintetben szép siker fogja koronázni a bál rendezésében fáradságtalanul működő parancsnokság buzgalmit, melynek élén az új főparancsnok, Tamásy Géza gyógyszerész áll, kinek közkedveltségben s tiszteletben álló neve elég garancia a nemes ezimű vizgalmat kiváló sikerére nézve. — A környék tűzoltó-egyletei testületileg fogadják megjelenni.

— Negyvennyolc óra egy kriptában. Borzalmas eset történt Balma z-Ujvárosban. Özvegy Tar Andrásné, dusztagod polgárosszony a minap kiment a temetőbe s felnyitatta a családi sírboltot, a melyben meghalt férje három esztendő óta fekszik. Egyedül ment be a kriptába és jó ideig imádkozott a koporsó előtt. Mikor távozni készült, akkor vette észre, hogy a sírbolt nehéz vasajtaja becsapódott utána, valószínűleg a szél csukta be. Ki akarta nyitni de ekkor látta reméllettel, hogy az ajtónak ninesen belülről kilinése, csak kulcsra jár és zárva van. Próbálta kitaszítani az ajtót, de hiába: az ajtó becsapódásánál, úgy látszik a könnyen járó tolozár is helyére csuszott s az asszony fogva volt benn a kriptában. Két ségbeesett erőfeszítéssel igyekezett szabadulni a siri fogságból, de az ajtó nem engedett. Majd kiabálni kezdett a végső kimerülésig, de hasztalan: hangját fölfigyelték a vastag falak, azonkívül esteledni kezdett s nem járt már senki a sírok között. A temetőőr egészen megfélekedett a kriptalátogatójáról, vagy vagy pedig azt hitte, hogy már rég távozott. Beállott az éjszaka s a szegény asszony ott maradt a koromsötét kriptában a halottal. Tudta, hogy éjszaka nem lehet menekülése. Másnap reggel azonban újra kezdte a dörmögést és a kiáltást. Erői hanyatlani kezdtek, de a rettenetes helyzet nem engedte meg hogy kimerüljön. Végre nagy sokára meghalotta kétségbeesett kiáltásait az arra járó temetőőr. Ez azután kiszabadította borzaszomságból az özvegyet, ki majdnem 48 óráig töltött étlenszomjan a sírboltban. A kiállott nagy izgalomnak egyéb baja nem lett.

— Mire gondolnak a haldoklók? A párisi „Société de biologie“ ülésén dr. Féré nem rég azt bizonyította, hogy a haldokló utolsó pillanataiban élete főbb eseményeire emlékszik vissza. Azok az emberek, kiket vízbefúlásuk előtt mentenek meg, epileptikusok, kik erős rohamokon estek át, oly emberek, kik haldokolva már teljesen elvesztették eszméletüket, de kiket aether-injekciók által még egyszer öntudatra hoztak, mindnyájan úgy nyilatkoztak, hogy az utolsó pillanatban életüknek régi fontos eseményeire gondoltak vissza. Az öntudatlan haldoklóknál alkalmazott aether-injekció — így mondja Féré — csak a már elmulófélben levő agytevékenység normális dispoziációját ébreszti föl még egyszer, s nem lehetetlen, hogy e körülményt előnyösen lehetne felhasználni arra, hogy valamely ember életpályájának bizonyos fontos mozzanatait megtudhassuk. — Brown-Séguard tanár ez alkalommal azon, még figyelemreméltóbb tényről emlitette föl, hogy oly emberek, kik súlyos agybántalmak következtében éveken át teljesen bémunkáltak, mikor haldokolnak, egy szerre ismét visszanyerik érzékenységüket, mozgékonyágukat és értelmüket. 1874-ben erre vonatkozólag számos adatot közölt részint saját, részint mások megfigyelései alapján. Mindez a mellett látszik tanuskodni, hogy a fölözslésnél számos fontos változás áll be, melyek visszalátással vannak a vér összetételére s a szervek táplálására. — Féré tapasztalatainak igazságát érezte Petőfi is, midőn ezeket írja: „A kitől nines messze az élet határa, Nem előre szeret nézni, hanem — hátra!“

Kwizda köszvény folyadék
regi jó háziszer,
köszvény és rheuma ellen.
Ára 1 frt o. e. — Csak az itt látható védjeggyel valódi. Minden gyógyszerertárban kapható. Naponta szétkülés a kornenburi közgyógyiszerter által. (Alsó-Ausztria.)

Szinház.
Kopácsy Juliska holnap juttalomjátéka előreláthatólag nagyszerű kintüntetésekközött fog lefolyni. Következtenni lehet ezt már a tegnapi színházest epizódjából is. A kisasszony a darabban úgy szerepelt egy hangversenyen mint a debr. színház primadonája, mikor bejelentették a község szünni nem akaró zajos tapsviharral üdvözölte őt, később

pedig Rónaszék a következő sikerült rögtönzést mondta: „Bravó kisasszony, nagyon szépen énekel. Elmegyünk a csütörtöki juttalomjátékára.“ Tomboló tetszészaj hangzott fel, a község lelkesedve tapsolt s a kisasszony alig győzte megköszöni a váratlanul jött ovatiót.

(L.) „Egy krajczár“ ezimű életkép került színré tegnap. Ugy a mulatságosnak ígérkező ezim, mint az a körülmény, hogy Andorfy Péter a komikus és operette rendező juttalomjátéka volt, szép számú közönséget gyűjtött a színházba. A mi a darabot illeti, az oly helyesen van megírva, hogy életképekben valódi ritkaság. Igazán a népek van írva s moráljával mulatva oktat. Az erőltetett bohózatos elemek távol maradnak tőle, míg komikumával az emberi erkölcsök, jellemek ferde ségére támaszkodik.

A gazdag amerikai rokon még életében végrendeletet tesz. Azonban vagyonát egy feltételhez köti. Mind a négy rokon egy krajczárt kap. A melyikjében feltudja használni e darab pénzt, azé a 100 ezer forint.

Az uszolás következőleg okoskodik: — Minden üzletnél megkatarikot egy krajczárt s így legjobban fog kamatozni az eredeti krajczár. Így aztán tetemes összeget gyűjt össze.

A szent asszony aranyba foglaltatja pénzét s védszenje Szt. Pertineu a nyakába akasztja.

Bádogosi trombita készítő pénzével — 20000 forintot nyer. Természetesen a pénz hamar elfut. Érdekessen van festve az uraságra jutott mester nagyhatalmsága.

A fiatal Hangosi egy szegény leányt segít meg krajczárjával, s ez veti meg szerencsét.

A nagybecsi a darab végén, melyhez hosszas mulattató jelenetek, érdekes epizódok után jutunk: kimondja az ítéletet.

Az örökség Hangosé, ő legjobban használta a krajczárt, mert pénzéért egy szivet váltott meg.

A darab tetszett a községnek, az előadás is jó volt. Coupléban sem volt hiány. Énekeltek ilyeneket Rónaszéki s Hegyesi is, — az utóbbi különösen a politikai viszonyokra vonatkozókat. Ujrázásoknak vége hossza nem volt. — Azonban szólnék még pár fontos szót a darab szerzőjéről. A színlapon következőket olvashatjuk: „Egy krajczár“ — új énekes bohózat, írta A. Zenejé összeállította ugyanaz, rendezte Andorfi, előkerül Andorfy juttalomjátékára. Ez a tisztelt „A“ urigér egy csomó izléstelen, drasztikus dolgot, mint libasori estély, kiskassai kirándulás stb. Szerencsére, hogy ez izléstelen beharangozó badarságok csak a színlapon adattak, s a jó egészséges darabba „A“ ur nagyon keveset tudott bevinni faragatlan viccezeiből. — Nagyon kár volt pedig „A“ urnak, a színlapra nevének kezdő betűjét odabigyeszteni, mert ha a község tudja azt, hogy e darabot O. F. Berg, a híres possé író alkotta, bizonyára nagyobb főmegekben látogatna volna a színházat tegnap este.

De meg ezektől eltekintve van-e joga egy rendezőnek, azért mert egy darabba a helyet és időt pár vonással megváltoztatott, mert az a darab az ő juttalomjátékára kerül színré, mikor Andorfiának hívják, a darab színlapjára kézzel fogható ezélatossággal odatenni nevének kezdőbetűjét?

Micsoda ez? A legszebb nevének nevezve: félrevezetni akarás. Félre akarta vezetni először a sajtót, mely sehogyssem sikerült és felültetni a községet, mely részben sikerült, — mert mint szerző zajos tapsokat kapott.

Ennyit a helyzet felvilágosítására, s még azt, hogy mi a művész urnak egy drasztikus és inkorrekt rögtönzéseit, mint más esetben a tegnapihoz hasonló türekezeit, mindannyiszor elítélni és kiméletlenül visszautasítani fogjuk.

Közgazdaság.
A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank havi forgalma.

— 1889. Február hó. —

Bevétel: Pénzkészlet 1889. jan. 31-ről 60328 frt. 93 kr. Leszámitott váltók után 230422 frt. 59 kr. Leszámitott előlegek után 3485 frt. Leszám. kötvények — ft. kamat 5891 frt 77 kr. Könyvetétek 46846 frt. 70 kr. Szelvény eladás — frt. — kr. Ércpénz eladás 526 frt. 21 kr. Értékpapír eladás 3960 frt 51 kr. Folyó számla 255968 frt. 79 kr. Előleg bélyeg 16 frt 30. jutalék 171 frt 68 kr. Házjóvedelem 764 frt 58 kr. Nyomatvány 8 frt — kr; üzleti költség 31 frt 24 kr. Összeg 608422 frt 30 kr.

Kiadás: Tisztai fizetésre 910 forint 02 krajczár. — Leszámitott váltókra 233533 forint 78 krajczár. — Leszámitott előlegekre 7245 frt. Üzleti költségekre 246 frt, 48 kr. Kamatra 82 frt 60 kr. Könyvetét visszafizetve 70251 frt, 94 kr. Szelvény vásárlásra 1988 forint 60 kr. Ércpénz vásárlásra 3075 frt 84 kr. Értékpapír vásárlásra 28368 frt 79 kr. Folyó számlára 222099 frt 82 kr. Előleg bélyegre 18 frt. 25 kr. Házjóvedelemre 6 frt, 20 kr. Nyomatványra — frt — kr. Osztalékra 10114 frt. Adóra 1100 frt 86 kr. perköltségre 14 frt 21 kr. Igazgatók hasznosrészre 2182 frt 77 kr. Jó

tékonv adako ársra 300 frt. Pénzkészlet márczius 1-én 26613 frt. 14 krajczár. Főösszeg 608422 frt 30 kr.

Uj czukorgyarak. Azon üzletemberek, kik-kal kormányunk eddigelé a Magyarországnban és Erdélyben föllálitandó czukorgyarak ügyében tárgyalt, visszavonultak. Kötelezettségeiket a magyar czukoripar részvénytársaság vette át, melynek élén Steffer Károly és a brassói Czell-czég állanak, kiket anyagilag a berlini Bleichröder-bank támogat. Egyelőre a folyó évben Brassóban és Zemp-lében fog felállítani egy czukorgyár és finomító. A Nagy-Enyedre tervezett gyár fel-állítása, hír szerint, jövő évre marad.

Huzarak.
Megalapitva s bejelentve 1889. Márczius 6-tól 13-ig.

30 kr. Erdei Jánosnál Morgó utca 587 szám alatt.

32 kr. Bódog Istvánál Arok utca 676. sz. alatt. Rác Lajosnál Mészera u. 457 sz. a.

34 kr. Kolb Jakabnál Pfa utca 687 sz. alatt Erdei Ferencnél Csapó utca 240 sz.

36 kr. Rác Györgynél Czegléd u. 2599 s. Rác Lajosnál Liba utca 2061 sz. a. Erdei Ferencnél Csapó u. 358 sz. a. Varga ut. 2238 szám a.

38 kr. Rác Györgynél Csapó utca 10 sz. a. Rózsater 10 sz. a. Balogh Jánosnál Csapó utca 471.

42 kr. Szentesi Jánosnál Piac 2-ik székben, Rózsater 11 sz. a. Szt. Anna-utca 2267 sz. a. Mester-utca 1442 sz. alatt.

44 kr. Magyar Gábornál Piac 1-6 székében, Czegléd u. 55. sz. a. Dedó u. 125 s a 3 izrelita mézszárszékben a piacon.

Minden többi bejelentett 19 mézszárszékben pedig 1 kiló hus 40 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen, 1889. mártius 5.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, csütörtökön, 1889. márczius 7-én, Kopácsy Juliska juttalomjátékául páratlan bérletben:

Kapitány kisasszony.

Énekes francia vigjáték 3 felv.

Felolós szerkesztő és kiadó lap tulajdonos: Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Kerezar Vilmos

KASZANYITZKY ENDRE

előbb KUHINKA ISTVAN K. SZÉKESFEHÉRVÁRI ÖNKÖZMŰVELŐ TÁRSASÁG ELNÖKE 1879

ajánlja a t. cz. községnek, vendéglő és kávéháztulajdonosoknak dúsan és a legnagyobb választékkal berendezett raktárát.

ÜVEG, PORCELLÁN,

há tartási cikkek,

konyhaszerelvények, china eüst, alpacca, dizutárgyak és evőeszközökből a legjutányosabb gyári árak és pontos kiszolgálát mellett.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek.

Árjegyzékkel kívánatra bér-bentve szolgálok.

Tisztelettel

KASZANYITZKY ENDRE

Debreczen, Piac utca 1900.

Kardos László

vászon és fehérenemű üzletében

még mindig kaphatók

VALÓDI

Rumburgi, Creas és Irthoni vásznak

ugyanily minőségű

fehér és színes vászon szobkendők

valamint eddig nem ösmert

rendkívül tartós

lábravaló vászon.

Legjobb hármónika

1, 2 és 3 soros billentyűvel.

Zenei harmonika nézői hangokkal, bőrfúvókával, valamint minden hangszer, mint: hegedők, csellók, fuvolák, klarinétok, kürtök, zenélő dobozok, színhármónikák, ocarinák, mandolinok, kitarok, arizonák, zongorák, alomok, fűg hangszerek, hely-necessairek zenélő szerkezettel stb. a legjobb minőségben kaphatók.

Trimmel N. Jánosnál

hangszergyáros, Bécs, VII. ker. Kaiserstrasse 74.
Árjegyzékek hármónikák, a hangszerekről ingyen és bérmentve küldetnek.

Fülolaj

kivonat es. kir. másod orvos Dr. Schipektől. Ez olaj kitűnő és biztos hatása számos auto ritástól évek óta dicserettel előmerített, miután minden veleszületett süketiséget meg gyógyít, nehézhallást, fülzúgást, és egyáltalán minden fülbetegséget rögtön megszüntet. Használati utasítással kapható 1 fnt 50 kr-ért Dr. Rotschek V. Emil gyógyszer-tárában (Telephon állomás).

Vetemény-magok:

Aranka mentes francia, magyar luczerna, lóhere, muhar, angol perje és diszkeretekhez való finom apró **pázsit-fü,** nagy buczok és kerek sárga oberndorfi takarmány-répa, konyha- és virágkerti-magvak, a legjobb és csiraképes minőségben, lehető legolcsóbb árak mellett kaphatók Debreczenben

GASZNER KÁROLY

fü-zer- és magkereskedésében
Czepléd utcán.

Kiadó bolthelyiség.

Piacz-utca 1829-ik számú házuknál a Deutsch A. féle bolthelyiség

1889. évi május 1-től kezdve kiadó.

Debreczeni ipar- és kereskedelmi bank.

ELADÓ

tenyész marha

AZ ESZTÁRI magyar gulyából

21 db két éves bika, 12 darab részben már leellett, részben ellős tehén és 7 darab négy éves üsző.

Venni szándékozók csak március 20-ig jelentkezhetnek ESZTÁRBAN.

Szunyogh Szabolcsnál.

Mosdóviz

lovak számára.

Ez a remek, hosszú évek során kipróbált mosdó viz nagy strapák után a lovak erejét újra visszaadja, s a lovak trainirozásánál kitűnő szolgálatot tesz.

Egy üveg ára 1 fnt 40 kr.

Kwizda-féle

korneuburgi állat-táppor

lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Ezen állattáppor szabályos használat után, a mint sokévi kipróbálása bebizonyította, kitűnő szolgálatot tesz faúksága hiánya, véresterj és a tej megjavítására.

Egy kis doboz ára 35 kr. Nagy doboz 70 kr.

Kwizda erősítő takarmánya lovak és marhák elcsatnyult állatok gyors felsegelése és a hizlalás elősegítésére. — 6 fntos, 3 fntos dobozokban és 30 kros csomagban.

Kwizda lópatkó vaselina, fájós és törékeny paták ellen. Egy szelence 1 fnt 25 kr.

Kwizda patkóragasz (mesterséges patkó) 1 rud 80 kr.

Kwizda cs. kir. szabad. fertőtlenítő szere istállóknak, ürülőhelyek, egyszerűminű kütűnő trágyás köté szer. — 1 fél kilo 15 kr. 1/2 láda 1 fnt 40 kr. 1/4 láda 2 fnt 40 kr.

Kwizda sertés pora a hizlalás elősegítésére és az elcsatnyult állatok gyors felsegelésére. — 1 nagy csomag 1 fnt 26., 1 kis csomag 63 kr.

Kwizda mosó szappana a házi állatok bőrbetegsége ellen, 1 bádogszelence 100 gram 80 kr. 1 bádogszelence 300 gramm 1 fnt 60 kr.

Valódi minőségben kapható az osztr. nagy birodalom minden gyógyszer-tárában és gyógyszer-kereskedésében.

Csalások akakályozása miatt kérérik a n. é. közönség vételnél mindig Kwizda gyógyszerit kérni és védjegyet megfigyelni.

Naponta utánvét mellett széküldés.

Főraktár: Kwizda Fer. János osztrák cs. k. és román kir. állat-gyógyszerek udvari szállító korneuburgi gyógyszer-tárában.

VÉGKIÁRULÁS.

Férfi divat es szabó üzletben található összes árucikkek beszerzési áron alul végkiárultatnak.

Különösen ajánlom a tavaszi, nyári és őszi idényre dus vásárlású angol és francia

gyapjuszövet raktáramat,

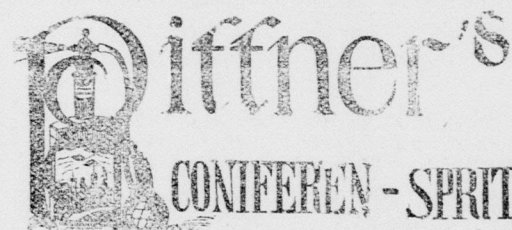
melyekből mérték után szakavatott szabászom által egész öltönyöket rendkívüli leszállított áron készítették.

A szöveteket azonban méter számra is feltűnő olcsó áron beszátom a n. é. kö. ünség rendelkezésére.

Nagyraktár fehérenmű, kalap, nyakkendő, nap- és esernyőkben, bőrneműekben és mindenemű uti felszerelésekben. Férfi és női keztyűk. Karisbadi cipők. Kész férfi öltönyök és felöltők és ezenkívül minden a férfi divat-üzlethez tartozó árucikkek végkiárultatnak.

Schwarz B.

férfi divat és szabó üzlete, főpíasz, a „Bika” szálloda közelében.

egy beteg vagy gyermek szobából sem szabadna hiányozni. Egy fertőtlenítő szer az, mely az üde, hamisítatlan ordei azonos levegővel tölti be szobáitka; egy nélkülözhetlen belégzési szer gége és idegbajoknál, egy kitűnő szájjíz nyak és torok bántalmak ellen.

A Bittner-féle Confieren-Spirit csak is egyedül a készítőnél BITTNER GYULÁNÁL

gyógyszerész Reichenauban, alsó Ausztriában kapható.

Egy palack Confieren-Spirit ára 80 kr., 6 palack 4 fnt, egy szélszóró készüék hozzá 40 kr., egy patent szélszóró készülek 1 fnt 80 kr.

Óvakodjunk a hamisítástól

Mintán a Bittner-féle Confieren-Spirit körülbelül 3500 laboratóriumban utánozták, a t. közönség felkértek, hogy csak is Bittner-féle Confieren-Spiritet kérjen, s ha lehet egyenesen a feltaláléhoz (Julius Bittner, Apotheker in Reichenau, Niederösterreich) forduljon, ki 3 palackos szállítványt már minden osztrák vagy magyar posta állomására mind a díj és portamentesen szállít. Debreczenben kapható minden gyógyszer-tárában.

A „VILLÁM” szerkesztője

Kerekes Géza úr által szerkesztett

BUGYI SÁNDOR

talyigás kalandjai című füzet, mely legkésőbb jövő hó Márczius közepéig

megjelenik és pedig

10 egész íven 4000 példányban, hirdetések is elvállal igen jutányos árban.

Előfizetéseket elfogad és a hirdetések felvételét eszközli a „Debreczeni Ellenőr” nyomdaja. A füzet ára 60 kr.

A mű igen sikerültnek és mulatságosnak ígérkezik, — miután abban ugy a helybeli, mint a vidéki leghumorosabb írók mugkái is foglaltanak.

A Debreczeni Ellenőr
könyvkiadóhivatala.